

Emri i Lëndës : Organizatat dhe institucionet ndërkombëtare							
Kodi	Tipi	Semestri	Leksione (orë/javë)	Seminare (orë/javë)	Lab (orë/javë)	Kredite	ECTS
LAW 415	C	Vjeshtë	3.00	1.00	0.00	3.50	6.00
Lektori		Ferdinand Xhaferaj, PhD					
Asistenti							
Gjuha e kursit		Shqip					
Niveli i lëndës		Master					
Përshkrimi		Dy çështje themelore debatoen vashdimisht në nivel global: Pse kombet luftojnë dhe pse ato bashkëpunojnë me njeri tjetrin? Një teori e gjith-përhapur (realizmi) prezanton konfliktin si një sjellje normale në problematikat ndërkombëtare. Një tjetër teori (liberalizmi) karakterizon bashkëpunimin si një normë sjellje në raportet ndërkombëtare. Kjo lëndë është projektuar që t'i prezantoj studentëve njohuritë bazë që kërkohen për të kuptuar marrëdhëniet ndërkombëtare dhe organizatat kryesore ndërkombëtare. Pra, kjo lëndë trajton rolin e organizatave ndërkombëtare në institucionalizimin e bashkëpunimit në marrëdhëniet ndërkombëtare. Studentët do ta nisin lëndën duke shqyrtuar disa aspekte teorike të nevojshme për të kuptuar marrëdhëniet ndërkombëtare. Në këndvështrimin teorik ne do të shpjegojmë elementët bazë të teorive realiste, liberale dhe konstruktiviste. Më tej, ne do të bëjmë një analizë të krahasuar të teorive kryesore në marrëdhëniet ndërkombëtare. Kjo konsiderohet e rëndësishme për të paisur studentët me aftësi diagnostikuese të nevojshme për të kuptuar dhe studiuar organizatat kryesore ndërkombëtare. Gjatë zhvillimit të lëndës ne do të shpjegojmë origjinën historike të organizatave kryesore ndërkombëtare, mënyrën se si ato janë strukturuar dhe funksionet bazë të tyre. Më tej, ne do të shqyrtojmë ndikimin e aktorëve lokal dhe ndërkombëtar ndaj organizatave ndërkombëtare. Mbasi të shpjegojmë qëllimin, arritjet dhe dështimin e Lidhjes së Kombeve ne do të analizojmë organizatat kryesore ndërkombëtare që u krijuan mbas Luftës së Dytë Botërore. Me mbarimin e lëndës studentët do të zotërojnë instrumentat analitikë dhe konceptualë të nevojshëm për të kuptuar sjelljen e aktorëve kryesorë në sistemin ndërkombëtar. Qëllimi final i lëndës është paisja e studentëve me dije të qëndrueshme lidhur me funksionimin e organizatave kryesore ndërkombëtare.					
Objektivat		Qëllimi final i lëndës është që të rrisi njohuritë e studentëve lidhur me aftësinë e tyre për të njohur dhe analizuar organizatat ndërkombëtare. Në përfundim të trajtimit të lëndës studentët mastër do të zotërojnë: 1. një njohuri të qëndrueshme të teorive kryesore të marrëdhënieve ndërkombëtare dhe vecoritë e tyre 2. një kuptim të plotë pse organizata të ndryshme ndërkombëtare ekzistojnë 3. një njohuri të plotë për organizatat kryesore ndërkombëtare 4. një njohuri të kënaqshme lidhur me mënyrat se si organizatat ndërkombëtare influencojnë iniciativat e shteteve 5. një aftësi të konsiderueshme për të kuptuar mundësitë në dispozicion të organizatave ndërkombëtare 6. një njohuri të konsoliduar që do t'i bëjë studentët të aftë të projektojnë dhe ekzekutojnë një projekt lidhur me organizatat ndërkombëtare.					
Konceptet Kryesore		1. Organizatat Ndërkombëtare 2. Realizmi 3. Liberalizmi 4. Konstruktivizmi 5. Kombet e Bashkuara 6. Bashkimi European 7. Roli i edukimit në ndërtimin e paqes 8. Roli i religjionit në ndërtimin e paqes					
Programi i Lëndës							
Java	Tema						
1	Prezantim i zhvillimit te lendes, i termave dhe ceshtjeve qe do mbulohen si edhe do te trajtohen konceptet baze qe do percillen gjate gjithë lendes.						

2	Cfare eshte politika, studimi i politikës; llogjika, perqasjet dhe metoda Shpjegimi i politikës si art qeverisje, si ceshtje publike, si kompromis dhe konsensus dhe si force. Shpjegimi i koncepteve te forces, shtetit dhe kombit. Andrew Heywood ff 1-26, 56-79, 108-127.
3	Cfare jane marrdheniet nderkombetare Konteksti historik dhe evolucioni i shoqerise nderkombetare. Evolimi nga lofta e ftohte tek kriza ekonomike boterore. John Baylis, Steve Smith & Patricia Owens ff 34-83.
4	Teorite kryesore te marrdhenieve nderkombetare: Realizmi Realizmi klasik dhe realizmi strukturor i Waltz. Si te medojme per realizmin dhe kritiket e tij? Neorealizmi dhe fuqia e tij. John Baylis, Steve Smith & Patricia Owens ff 84-99. Scot Burchil, Andrew Linklater&..., ff 35-67. Rober O. Keohane ff 1-26, 255-300.
5	Teorite kryesore te marrdhenieve nderkombetare: Liberalizmi dhe konstruktivizmi. Idete baze te mendimit liberal ne mardheniet nderkombetare. Liberalizmi dhe globalizimi. Shpjegimi i teorive kontruktiviste dhe kontributi i konstruktivizmit. Konstruktivizmi dhe kontraditat e tij. Neo-liberalet dhe neo-realistet mbi globalizimin. John Baylis, Steve Smith & Patricia Owens ff 100-128, 148-165. Scot Burchil, Andrew Linklater&..., ff 67-100, 227-256.
6	Zhvillimet historike dhe krijimi i lidhjes se kombeve Ideja e lidhjes se kombeve dhe roli i presidentit amerikan Woodrow Wilson. Historia e Lidhjes se Kombeve of the League of Nations (1919-1946). Statuti im lidhjes se kombeve dhe politika e mandateve. Strukturimi i lidhjes se kombeve dhe detyrat e saj. David Armstrong, Lorna Lloyd, John Redmond ff 27-39. Historia e Lidhjes se Kombeve: https://www.unog.ch/80256EDD006B8954/(httpAssets)/36BC4F83BD9E4443C1257AF3004FC0AE/%24file/Historical_overview_of_the_League_of_Nations.pdf
7	Arritjet dhe deshtimet e lidhjes se kombeve Konflikti greko-italian, Sukseset humanitare te lidhjes dhe zgjidhja e konfliktit ne Silesian e siperme. Kriza e Manchurise dhe Etiopise. Shpjegimi se pse deshtoi lidhja e kombeve. David Armstrong, Lorna Lloyd, John Redmond ff 39-54. Historia e Lidhjes se Kombeve: https://www.unog.ch/80256EDD006B8954/(httpAssets)/36BC4F83BD9E4443C1257AF3004FC0AE/%24file/Historical_overview_of_the_League_of_Nations.pdf
8	Provim Gjysmëfinal
9	Kombet e Bashkuara (1): origjina, qellimi dhe struktura Nje histori e shkurter e kombeve te bashkuara dhe organeve te saj kryesore. Karta e kombeve te bashkuara. Ndryshimi midis Kombeve te Bashkuara dhe lidhjes se kombeve. Procesi reformues ne ceshtje ekonomike dhe sociale ne Kombet e Bashkuara. Kombet e bashkuara dhe konflikti nderkombetar. Jan Hurd 148-235. John Baylis, Steve Smith & Patricia Owens ff 310-325. David Armstrong, Lorna Lloyd, John Redmond ff 54-69.
10	Kombet e Bashkuara (2): origjina, qellimi dhe struktura Nje histori e shkurter e kombeve te bashkuara dhe organeve te saj kryesore. Karta e kombeve te bashkuara. Ndryshimi midis Kombeve te Bashkuara dhe lidhjes se kombeve. Procesi reformues ne ceshtje ekonomike dhe sociale ne Kombet e Bashkuara. Kombet e bashkuara dhe konflikti nderkombetar. Jan Hurd 148-235. John Baylis, Steve Smith & Patricia Owens ff 310-325. David Armstrong, Lorna Lloyd, John Redmond ff 54-69.
11	NATO dhe siguria Evropiane Principet baze te NATO-s dhe objektivat. Struktura dhe funksionet e NATO-s.
12	Gjykata Nderkombetare e Drejtesise. Statuti i gjykates dhe Studimi i rastit te Yerodia midis Belgjikes dhe Kongos. Gjykata Nderkombetare Penale. Statuti i Romes. Rasti studimor: aktpadia ndaj al-Bashir. Jan Hurd ff 270-354.
13	Cfare eshte Bashkimi Evropian: Zhvillimet historike dhe themelimi i Bashkimit Evropian. Principet baze, struktura dhe funksionimi i Bashkimit Evropian. Politika e zgjerimit dhe politika te tjera te Bashkimit Evropian. Traktatet e Bashkimit Evropian. Traktati i Mastrihtit dhe Bshkimi Evropian. Rrezimi nga referendumet ne France dhe Hollande i Kushtetutes Evropiane. Problemet qe sjell Brexit. David Armstrong, Lorna Lloyd, John Redmond ff 193-284. Jan Hurd ff 355-394. http://europa.eu/
14	Globalizmi si rendi i ri nderkombetar. Politika ekonomike nderkombetare ne kohen e globalizimit. Shpjegimi i sfidave qe mbart ndervaresia globale. John Baylis, Steve Smith & Patricia Owens ff 246-261, 528-558.
15	Kuptimi i Dimensionit të Elementeve të Paqes dhe Sigurisë brenda ndërtesës së Paqes. Roli i edukimit dhe religjionit ne ndertimin e paqes

16	Provim Final	
	Parakushtet	Studenti duhet të frekuentojë lëndën në masën minimale prej 75%.
	Literatura	• Lecture notes available after the class • Jan Shapiro. The Moral Foundations of Politics. Yale University Press. • Ian Hurd. International Organizations POLITICS, LAW, PRACTICE. Cambridge University Press. • Robert O. Keohane (ed), "Neorealism and its critics" (Columbia University Press 1986) • John Baylis and Steve Smith, "The Globalization of World Politics: an Introduction to International relations" (6 edition, Oxford University Press 2014) • Elmas Leci. Organizatat dhe institucionet Nderkombetare. 2011
	Referenca të tjera	• Luisa Blanchfield. United Nations Reform: U.S. Policy and International Perspectives. Congressional Research Service: www.crs.gov • Joseph S. Nye, "The Future of Power" (Publik Affairs New York 2011)
Rezultatet e Lëndës dhe Kompetencat		
1	Me plotësimin e kësaj lënde studentët do të dëshmojnë njohuri të konsoliduar lidhur me marrëdhëniet ndërkombëtare dhe organizatat kryesore ndërkombëtare	
2	Studentët do të jenë në gjendje të njohin mënyrat dhe përjasjet me të cilat konceptet kryesore dhe teoritë janë përdorur për të analizuar fenomenet politike, institucionet dhe sjelljen e tyre.	
3	Studentët do të fitojnë një dimension praktik për të projektuar një projekt kërkimor lidhur me çështje të organizatave ndërkombëtare	

Mënyra e Vlerësimit të Lëndës			
Notat e Ndërmjetme	Sasia	Përqindja	
Gjysmë finale	1	50	
Kuize	0	0	
Projekte	0	0	
Projekte semestrale	0	0	
Punë laborator	0	0	
Pjesëmarrja në mësim	0	0	
Kontributi i notave të ndërmjetme mbi vlerësimin final			50
Kontributi i provimit final mbi vlerësimin final			50
Total			100
Ngarkesa ECTS (Në Bazë të Ngarkesës së Studentit)			
Aktivitetet	Sasia	Kohëzgjatja (orë)	Ngarkesa Totale (orë)
Kohëzgjatja e kursit (Duke përfshirë edhe javën e provimeve : 16x Orët totale të kursit)	16	4	64
Orët e studimit jashtë klase (Parapërgatitje, Praktika etj)	14	4	56
Detyra	0	0	0
Gjysmë finale	1	12	12
Provimi final	1	18	18
Të tjera	0	0	0
Ngarkesa totale e orëve			150
Ngarkesa totale e orëve / 25 (orë)			6.00
ECTS			6.00